

Abstract

Opleiding: Hogeschool van Amsterdam, Fysiotherapie

Auteur: Sander van de Haar

Titel: Het effect van non-farmaceutische interventies op de urine-incontinentie en de kwaliteit van leven bij mannen na een radicale prostatectomie. Een systematische review met meta-analyse.

Inleiding: *Urine-incontinentie is een van de meeste voorkomende complicaties na een radicale prostatectomie. Het doel is om de effectiviteit te bepalen van non-farmaceutische behandelmethod(e)s in de strijd tegen urine-incontinentie. Urine- incontinentie is onder mannen een taboe en heeft een negatieve invloed op de ervaren kwaliteit van leven. Deze systematische review met meta-analyse poogt antwoord te geven op de vraag welke interventies: peri-/postoperatieve Biofeedback Pelvic Floor Muscle Training (B-)PFMT, pilates of gedragstherapie het meest effectief zijn tegen urine-incontinentie en de verbetering van de kwaliteit van leven bij mannen na een radicale prostatectomie.*

Methode: *Een systematische data-extractie door PubMed en de CENTRAL hebben 194 artikelen opgeleverd. Deze studies zijn door 2 onafhankelijke reviewers gescreend op abstract, inhoud, methodologische kwaliteit en inclusiecriteria, waarbij 21 studies toepasbaar bleken. De uitkomstmaten zijn: continentiëgraad, verlies van urine in gram op de 24 uur PAD-test en de kwaliteit van leven gemeten door verscheiden vragenlijsten. Beoordeling van de risk of Bias is gemeten. De resultaten worden gemeten op de evaluatiemomenten 1,3 en 6 maanden postoperatief.*

Resultaten: *De 22 geïncludeerde studies bestaan uit 2171 patiënten met een leeftijdsspreidingsmaat van 57-73 jaar. Alle patiënten hebben een radicale prostatectomie ondergaan en als interventie wordt perioperatieve- tegen postoperatieve PFMT uitgezet, B-PFMT tegen de controlegroep, pilates tegen de controlegroep en tot slot gedragstherapie tegen de controlegroep. Resultaten van de kwaliteit van leven wordt alleen bij groep B-PFMT tegen PFMT en pilates tegen de controlegroep vermeld.*

Conclusie: *(perioperatieve) PFMT, pilates en gedragstherapie zijn significant effectieve interventies tegen urine-incontinentie en geven ook een verbetering van de kwaliteit van leven na het ondergaan van een radicale prostatectomie. Verder zijn er aanwijzingen dat B-PFMT de continentiëgraad verbetert bij mannen na een RP.*